



ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10
Puhelin (vaihte) 642511 Postisiirto 120811
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041

Yleiskirje n:o 10/67

28.4.1967

Työntekijäin eläkelakien mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille

Asia: vastuunvalintaohje

Kuluvan vuoden alusta voimaantulleiden työntekijäin eläkelakien muutosten johdosta on katsottu tarpeelliseksi muuttaa myös vastuunvalintaohjetta. Eläketurvakeskus on 12.4.1967 hyväksynyt uuden vastuunvalintaohjeen, joka lähetetään oheisena. Ohjeella kumotaan aikaisempi vastuunvalintaohje, joka on toimitettu eläkelaitoksille yleiskirjeen n:o 18/66 liitteenä.

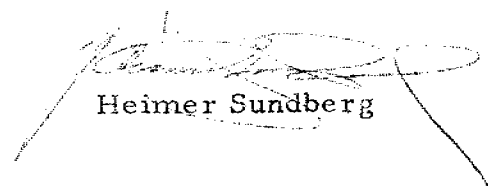
Vastuunvalintaohje sisältää myös ne työnantajan terveydentilaa koskevat vaatimukset, jotka Eläketurvakeskuksen on TEA 1 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan hyväksyttävä eläkelaitoksen noudatettavaksi.

Vastuunvalintaohjeen soveltamiseen tarvitaan Suomen Henkivakuutusyhtiöiden Yhdistyksen 23.12.1965 hyväksymät yksilöllisten henki- ja työkyvyttömyysvakuutusten ratkaisuohteet, Vakuutusyhtiöt saavat nämä ohjeet mainitulta yhdistykseltä. Sellainen eläkekassa ja eläkesäätiö, jolla on käytettävissään ohjeiden soveltamiseen tarvittava vakuutuslääketieteeseen perehtynyt lääkäri, saa ostaa nämä ohjeet Eläketurvakeskukselta.

Vastuunvalintaa suoritettaessa tarvittava terveyselitys on laadittava erityiselle lomakkeelle. Lomakkeen mallikappale on toimitettu eläkelaitoksille yleiskirjeen n:o 6/62 liitteenä. Lomaketta voivat vakuutusyhtiöt tilata Suomen Henkivakuutusyhtiöiden Yhdistykseltä sekä eläkekassat ja eläkesäätiöt Eläketurvakeskukselta.

ELÄKETURVAKESKUS


Markku Kaikkonen


Heimer Sundberg

Liitteenä

Vastuunvalintaohje

Vastuunvalinta

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun taholta eläkelaitokseen mahdollisesti kohdistuvan eläkekeinottelun vähentämiseksi on työntekijäin eläkelaiissa erikoissäännös (4 § 4 momentti). Vapaaehtoisten lisäetujen vakuutusehdoissa ovat vastaavat määräykset (18 § ja 19 §:n c-kohta).

Pakollisessa vakuutuksessa vastuunvalintaa ei ole mahdollista käyttää. Lisäetujen osalta takaavat yllämainitut vakuutusehtojen määräykset vakuutuksenantajalle riittävän turvan, jos vakuutettu henkilöryhmä ei ole aivan pieni ja jos vakuutukseen liittäminen on pakollista. Muissa tapauksissa saattaa vakuutusehtoihin nojautuva eläkeoikeuden kieltämisen mahdollisuus muodostua yksityistapauksissa riittämättömäksi keinottelua vastaan, minkä vuoksi eläkelaitoksen on suoritettava vastuunvalinta hyvin epäedullisten vastuiden pois-sulkemiseksi. Tällaisena vastuuna on ainakin pidettävä henkilöä, joka vakuutus-sopimusta solmittaessa ei ole kykenevä suorittamaan työsopimuksensa mukaista työtään.

Vastuunvalinnan suorittaminen tulee kysymykseen vakuutus-sopimusta solmittaessa ja sellaista sopimuksen muutosta hyväksyttäessä, joka lisää vastuuta, sekä jos vakuutukseen liittyminen myöhemmin on vapaaehtoista liitettäessä vakuutukseen uusia vakuutettuja. Valintaa ei sen sijaan toimiteta, jos vakuutetun eläke-etuja sopimuksen mukaisesti ja sitä muuttamatta lisätään. Vastuunvalinnan kannalta on ratkaisevaa, kuinka suuri on se ryhmä, joka on ilmoitettu liitettäväksi vakuutukseen. Ryhmän suuruutta määriteltäessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Kun työnantaja haluaa itse liittyä vakuutukseen, katsotaan hänen muodostavan oman ryhmän.
- Perhe-eläkkeen osalta ryhmän suuruuden määrittelee perhe-eläke-vakuutettujen miesten lukumäärä.

- Kun on kysymyksessä vakuutuksen laajentaminen, luetaan ryhmään sekä entiset että laajennuksen yhteydessä mukaan tulevat uudet vakuutettavat.

Vastuunvalinnan suorittaminen

Vastuunvalinta suoritetaan allaluetelluissa tapauksissa, jolloin vakuutettavalta vaaditaan joko terveysselitys tai lääkärintlausunto. Eläketurvakeskukselta hankitaan myös aina selvitys siitä, onko vakuutettava aikaisemmin hakenut tai saanut työeläkelakien tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä.

1. Terveysselitys vaaditaan seuraavissa tapauksissa:

a. Vakuutukseen liittyminen on pakollista

Vakuutus sopimusta tehtäessä tai sitä muutettaessa, jos vakuutukseen liitettäväksi ilmoitetun henkilöryhmän suuruus on 1 - 4, mutta ei silloin, kun henkilö myöhemmin sopimuksen mukaisesti liitetään vakuutuksen piiriin.

b. Vakuutukseen liittyminen on vapaaehtoista

Kun henkilö liitetään vakuutukseen ja vakuutukseen liitettäväksi ilmoitetun henkilöryhmän suuruus on

1 - 4, jos osallistumissuhde on vähintään 75 %, tai

1 - 9, jos osallistumissuhde on alle 75 %.

2. Lääkärintlausunto vaaditaan vakuutettavalta aina, jos pakollisen vähimmäisturvan ylittävän työkyvyttömyyseläkkeen tai leskeneläkkeen vuotuinen määrä on vakuutettavan osalta 5.000 markkaa tai enemmän ja hän kuuluu henkilöryhmään, jonka suuruus on 1 - 9.

Alkutiedoista voi ilmetä seikkoja, jotka edellyttävät vakuutettavan aikaisempaa terveydentilaa tai nykytilaa koskevien täydentävien tietojen hankkimista. Tällöin tulee kysymykseen tiedustelu vakuutettavalta itseltään, lääkäriltä, sairaalasta, toisesta vakuutusyhtiöstä jne. tai vakuutettavaa koskevan terveys selityksen, lääkärintlausunnon tai erikoistutkimuksen pyytäminen.

RATKAISU

Yksityisen vakuutettavan osalta eläkevakuutus joko myönnetään normaalina tai hylätään. Yksilöllisissä vakuutuksissa käytettäviä ko-
vennuksia, maksunkorotuksia ja rajoitusehtoja ei siis käytetä. Myönnettävien ja hylättävien välisen rajan määrittämiseksi nojaututaan vakuutuslääketieteellisten perusteiden nojalla laadittuihin 1.1.1966 annettuihin henki- ja työkyvyttömyysvakuutusten ratkaisuo-
hjeisiin, jotka sisältävät käytännössä tavallisimmin esiintyvät tapaukset.

Vakuutus hylätään ainakin seuraavissa tapauksissa:

1. Työkyvyttömyyseläkkeen ollessa kysymyksessä, jos edellä mainit-
tuja ratkaisuohteita soveltaen joko henkivakuutus tai sairausva-
kuutus olisi hylättävä.
2. Perhe-eläkkeen osalta, jos ratkaisuohteita soveltaen joko henki-
vakuutus tai sairausvakuutus olisi hylättävä tai jos ohjeissa tar-
koitettu korotusluokka on 3 tai enemmän.

Edellä olevia ohjeita noudatetaan soveltuvin osin niissä eläkekas-
soissa ja eläkesäätiöissä, joiden sääntöihin on sisällytetty TEL:n
mukaisia rekisteröityjä lisäetuja.